



KODEKS POSTĘPOWANIA UE DOTYCZĄCY ODPOWIEDZIALNYCH PRAKTYK W ZAKRESIE BIZNESU I MARKETINGU W SEKTORZE SPOŻYWCZYM

*Wspólna ambitna droga w kierunku zrównoważonych systemów
żywnościowych*

Abstrakt

Kodeks postępowania dotyczący odpowiedzialnych praktyk w zakresie biznesu i marketingu w sektorze spożywczym jest jednym z pierwszych rezultatów [strategii od pola do stołu UE](#) oraz integralną częścią jej planu działania. Wyznacza wspólne ambicje i przykładowe działania. Podmioty działające „pomiędzy polem a stołem”, czyli funkcjonujące na rynku usług żywnościowych, a także producenci żywności i detaliści mogą dobrowolnie dostosować się, zobowiązać do kodeksu lub mieć w niego wkład, aby wesprzeć proces transformacji w stronę zrównoważonych systemów żywnościowych.

Czerwiec 2021 r.

SPIS TREŚCI

I. PREAMBUŁA.....	2
1.1 Wstęp	2
1.2 Cel i struktura.....	3
1.3 Zakres.....	4
1.4 Role i obowiązki	4
II. WYTYCZNE	7
III. RAMY ZAANGAŻOWANIA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEJ ŻYWNOŚCI	1
3.1 Wspólne aspiracje i przykładowe działania.....	1
3.1.1 Promowanie wzorców konsumpcji (prowadzących do zdrowego i zrównoważonego modelu odżywiania).....	2
3.1.2 Poprawa zrównoważoności wewnętrznych procesów w sektorze przetwórstwa żywności, sprzedaży detalicznej, gastronomii i hotelarstwa	2
3.1.3 Poprawa zrównoważoności łańcucha wartości żywności - w odniesieniu do producentów pierwotnych i innych podmiotów	6
3.2 Ramy ambitnych zobowiązań dla przedsiębiorstw.....	10
3.2.1 Kwalifikujące się przedsiębiorstwa	10
3.2.2 Wytyczne dotyczące zobowiązań	10
3.2.3 Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie zobowiązań.....	12
3.2.4 Ujawnienie sprawozdań z zobowiązań i postępów.....	12
3.2.5 Proces oceny i przeglądu zobowiązań	12
3.3 Sprzyjające warunki.....	0
IV. WARUNKI WDROŻENIA	1
4.1 Zarządzanie	1
4.2 Ogólne monitorowanie i ocena kodeksu.....	2
4.3 Klauzula opt-out.....	2
4.4 Wejście w życie	3

I. PREAMBUŁA

1.1 Wstęp

W świetle [Europejskiego Zielonego Ładu](#), w tym [komunikatu Komisji w sprawie strategii „od pola do stołu”](#) i szeregu innych ważnych inicjatyw politycznych podejmowanych na szczeblu UE i międzynarodowym, które mają na celu walkę z wyzwaniami wynikającymi ze zmiany klimatu, degradacji środowiska naturalnego, utraty różnorodności biologicznej, obciążenia jakim jest niedożywienie i choroby zakaźne i inne, stowarzyszenia i przedsiębiorstwa wymienione w Załączniku 1 („Sygnatariusze”) do tego Kodeksu postępowania dotyczącego odpowiedzialnych praktyk w zakresie biznesu i marketingu (zwanego dalej „Kodeksem”) są gotowi przyczynić się do przekształcenia systemów żywnościowych, w ramach których działają, w swojej sferze wpływów.

Mając na uwadze, że wiele europejskich podmiotów działających na rynku spożywczym aktywnie wspiera zrównoważone przemiany i już poczyniło namacalne postępy w ramach swoich indywidualnych zdolności, a także w ramach partnerstw z innymi podmiotami gospodarczymi i społecznymi, uważa się, że przejście na zrównoważone systemy żywnościowe może przynieść dodatkowe korzyści środowiskowe, zdrowotne i społeczne, stać się źródłem zysków ekonomicznych, a także sprawić, że odbudowa po kryzysie COVID-19 skieruje obywateli i podmioty na ścieżkę w stronę zrównoważonego rozwoju. Zmiana ta nie nastąpi jednak bez zaangażowania wszystkich najważniejszych podmiotów działających w systemach żywnościowych, w tym, lecz nie tylko, tych ze „środka” europejskiego łańcucha dostaw żywności, przyjęcia przez nie odpowiedzialności i podjęcia konkretnych działań.

W tym duchu i dzięki aktywnemu zaangażowaniu i uwagom zgłoszonym przez inne zainteresowane strony, w tym organizacje międzynarodowe, organizacje pozarządowe, związki zawodowe i stowarzyszenia handlowe, a także w porozumieniu z służbami Komisji, sygnatariusze zredagowali niniejszy dobrowolny Kodeks i niniejszym popierają nakreślone w nim aspiracje stworzenia bardziej zrównoważonych systemów żywnościowych.

1.2 Cel i struktura

Celem tego Kodeksu jest kroczenie ramię w ramię ambitną drogą prowadzącą ku zrównoważonym systemom żywnościowym¹, wraz z przedsiębiorstwami dowolnych rozmiarów zajmującymi się produkcją, handlem, przetwórstwem, promocją, dystrybucją i gastronomią, a także innymi zainteresowanymi stronami działającymi w systemach żywnościowych, które zaprosimy do dostosowania się do tego wspólnego programu i przyczynienia się do jego realizacji poprzez podejmowanie konkretnych działań.

Aby Kodeks ten osiągnął sukces, powinien mieć wkład w zrównoważoność środowiskową, zdrowotną i społeczną systemów żywnościowych, przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważoności gospodarczej europejskiego łańcucha wartości żywności. Kodeks ten ma nie tylko przyczynić się do osiągnięcia celów unijnej strategii „od pola do stołu”, lecz również innych inicjatyw takich jak Europejski Zielony Ład (w tym strategii różnorodności biologicznej i strategii przemysłowej UE), Europejski plan walki z rakiem, czy międzynarodowe cele w zakresie zrównoważoności, takie jak cele zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych lub porozumienia klimatycznego z Paryża.

W oparciu o wytyczne (**Rozdział II**) Kodeks ten podzielono na dwa główne obszary zaangażowania (**Rozdział III**):

1. **ogólne ramy aspiracyjnych celów ogólnych i szczegółowych**, nakreślające wspólną wizję dla łańcucha żywnościowego UE i innych podmiotów, aby pomóc im w stworzeniu zrównoważonych systemów żywnościowych. Aspiracje te opierają się na szeregu **orientacyjnych działań**², stanowiących inspirację dla dowolnych, małych i dużych podmiotów działających na rynku spożywczym, które chcą zaangażować się w przejście na zrównoważone systemy żywnościowe. Wspólne aspiracje i działania orientacyjne można znaleźć w **sekcji 3.1**.
2. **Ramy ambitnych zobowiązań dla podmiotów** pragnących zostać liderami. Zachęcamy indywidualne przedsiębiorstwa, będące w stanie objąć pozycję lidera, do przyjęcia konkretnych, odpowiednich i wymiernych zobowiązań, których postępy oraz wkład w

¹ Następująca definicja ma zastosowanie do niniejszego Kodeksu: „Zrównoważony system żywnościowy to system żywnościowy, który zapewnia wszystkim bezpieczeństwo żywnościowe i pożywienie, w sposób, który nie zagraża gospodarczym, społecznym i środowiskowym podstawom zabezpieczenia bezpieczeństwa żywnościowego i pożywienia dla przyszłych pokoleń. Oznacza to, że: i) system jest w całości rentowny (zrównoważoność gospodarcza); ii) przynosi szeroko zakrojone korzyści społeczeństwu (zrównoważoność społeczna); oraz iii) ma pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko naturalne (zrównoważoność środowiskowa).” (Organizacja ds. Wyżywienia i Rolnictwa, FAO)

² Wykroczenie poza wymagania prawne obowiązujące w momencie wprowadzenia niniejszego Kodeksu.

realizację wspólnych aspiracji nakreślonych w niniejszym Kodeksie będą monitorowane. Zobacz **sekcję 3.2** w celu uzyskania dodatkowych informacji, w tym szczegółowych przepisów dotyczących małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Uznano, że działania podejmowane wyłącznie przez podmioty ze „środka” łańcucha żywnościowego nie wystarczą do przekształcenia systemów żywnościowych. Oprócz działań prowadzonych przez inne podmioty z systemów żywnościowych, lub z nimi powiązanych (np. organy władzy, społeczeństwo obywatelskie, inne podmioty z łańcucha żywnościowego i powiązani z nimi dostawcy, konsumenci), do osiągnięcia ambitnych celów nakreślonych w niniejszym Kodeksie niezbędne jest zacieśnienie współpracy w całym łańcuchu wartości oraz między podmiotami prywatnymi i publicznymi. Strategia „od pola do stołu” w równej mierze zwraca uwagę na znaczenie sprzyjających warunków, które wspierają, wdrażają, ułatwiają i przyspieszają działania na rzecz zrównoważoności podejmowane przez wszystkie podmioty z systemów żywnościowych. Więcej informacji na ten temat znajduje się w **sekcji 3.3**.

1.3 Zakres

Niniejszy Kodeks ma zastosowanie do jego sygnatariuszy, którymi mogą być europejskie stowarzyszenia, podmioty działające na rynku spożywczym lub inne podmioty z systemów żywnościowych lub z nimi powiązane, które są w stanie w konstruktywny sposób wspierać realizację ambitnych celów nakreślonych w tym Kodeksie lub przyczynić się do ich osiągnięcia. Kodeks ten obejmuje wszelkie działania związane z produkcją, handlem, przetwórstwem, promocją, dystrybucją i gastronomią.

Kodeks jest dobrowolny i stanowi uzupełnienie obowiązujących wymagań prawnych.

1.4 Role i obowiązki

Podpisując się pod Kodeksem:

a) **Europejskie stowarzyszenia** zobowiązują się do:

- *zatwierdzenia ambitnych celów nakreślonych w niniejszym Kodeksie (w stosownych przypadkach);*
- *propagowania i rozprzestrzeniania niniejszego Kodeksu w swoim okręgu;*
- *zachęcania swoich członków do dostosowania ich działań w zakresie zrównoważoności i/lub praktyk biznesowych do ambitnych celów ogólnych i szczegółowych nakreślonych w Kodeksie i zaproszenia ich do dobrowolnego stosowania się do Kodeksu, w stosownych przypadkach;*

- *zbadań możliwości opracowania narzędzi sektorowych i innych zasobów wspierających niniejszy Kodeks;*
- *przedstawiania corocznego sprawozdania z działań na rzecz niniejszego Kodeksu, które będą publikowane na odpowiedniej stronie internetowej, dostępnej publicznie;*
- *dalszego zaangażowania w dialog z innymi podmiotami z łańcucha żywnościowego/systemów żywnościowych oraz unijnymi oraz międzynarodowymi decydentami politycznymi, by zawierać (nowe) relacje, wymieniać się najlepszymi praktykami i omawiać napotkane wyzwania, a także uczyć się od siebie nawzajem (badania, projekty), zwiększać wzajemne zrozumienie oraz określać możliwości współpracy i ewentualnego partnerstwa.*

Podpisanie się pod niniejszym Kodeksem przez dowolne europejskie stowarzyszenie nie pociąga za sobą żadnych obowiązków ze strony jego członków, chyba że zostanie to wyraźnie określone w zobowiązaniu przedłożonym w imieniu jego członków.

Stowarzyszenia³ mogą dobrowolnie wspierać Kodeks w obrębie swoich możliwości i uprawnień poprzez:

- **Wymierny wkład** (np. wytyczne sektorowe, mapy drogowe, badania); lub
- **Ambitne zobowiązania przyjęte w imieniu ich członków.**

Stowarzyszenia pragnące przyjąć ambitne zobowiązania w imieniu swoich członków powinny odnieść się do opisu zobowiązań z sekcji 3.2.2., a także składać coroczne sprawozdania z realizacji tych zobowiązań, chyba że zostanie przedstawione odpowiednie uzasadnienie odnośnie zmiany terminu. W każdym razie, sprawozdania z realizacji zobowiązań przyjętych przez stowarzyszenia w imieniu ich członków muszą być składane co najmniej co dwa lata. Przedsiębiorstwa zaangażowane w realizację zobowiązań stowarzyszenia nie muszą indywidualnie zgłaszać tych samych zobowiązań w ramach niniejszego Kodeksu.

Wymierny wkład oraz ambitne zobowiązania (a także sprawozdania monitorujące dotyczące tych ostatnich) realizowane przez stowarzyszenia zostaną uznane i opublikowane na specjalnie temu poświęconej, publicznie dostępnej stronie internetowej Kodeksu.

b) **Indywidualne przedsiębiorstwa deklarują, że:**

- *zapropnują przynajmniej jedno (I) ambitne, konkretne i wymierne zobowiązanie zgodnie z kryteriami ustanowionymi w sekcji 3.2*

³ na poziomie sektorowym/ krajowym/ lokalnym.

- *będą składać coroczne sprawozdania z poczynionych postępów, które będą publikowane na odpowiedniej, publicznie dostępnej stronie internetowej.*

Poniższe ogólne zasady obowiązują wszystkich sygnatariuszy:

- Ze względu na szeroki wachlarz zobowiązań przedstawionych w tym dobrowolnym Kodeksie i niejednorodność zaangażowanych stron zainteresowanych, sygnatariusze będą uczestniczyć tylko w tych obszarach, w które mogą mieć znaczący wkład, w obrębie swoich uprawnień, możliwości, działalności gospodarczej lub strategii.
- Przedsiębiorstwa zobowiązują się do podjęcia działań, takich jak te dopuszczone w Kodeksie, w sposób zapewniający pełną zgodność z unijnymi i krajowymi przepisami prawa o konkurencji. Przykładowo, sygnatariusze nie mogą omawiać, publikować ani przekazywać sobie poufnych informacji dotyczących kwestii handlowych. Obejmuje to niedostępne publicznie informacje na temat: cen, strategii marketingowej i reklamowej, kosztów i przychodów, warunków wymiany handlowej ze stronami trzecimi (w tym strategii nabywczej), warunków dostawy, programów handlowych lub strategii dystrybucyjnej.

II. WYTYCZNE

Kodeks i sygnatariusze będą stosować się do następujących wytycznych:

1. Przestrzeganie prawa

Wszyscy sygnatariusze i osoby zaangażowane w realizację inicjatyw, podejmowanych w ramach niniejszego Kodeksu będą w pełni przestrzegać obowiązujących przepisów prawa i regulacji, a w szczególności unijnych i krajowych przepisów prawa o konkurencji.

Kodeks ten, i późniejsze zobowiązania z niego wynikające, potwierdzają dobrowolnie zadeklarowane intencje sygnatariuszy, aby wspierać nakreślone w nim ambicje, przyczyniając się do realizacji ogólnych celów strategii „od pola do stołu” i Europejskiego Zielonego Ładu. Niniejszy dobrowolny Kodeks, i późniejsze zobowiązania z niego wynikające, nie są prawnie wiążące i nie są ani nie będą źródłem zobowiązań umownych lub przedumownych w ramach żadnych przepisów ani systemów prawnych. Żaden z elementów niniejszego dobrowolnego Kodeksu, i późniejszych zobowiązań z niego wynikających, nie może być zbudowany w sposób, który oznacza nałożenie na strony odpowiedzialności i praw lub zrzeczenie się praw i zobowiązań przez strony lub w sposób, który zwalnia strony z ich zobowiązań prawnych. Niniejszy dobrowolny Kodeks i późniejsze zobowiązania z niego wynikające, nie mogą przyjąć formy, która zastąpiła, rozszerzyła lub interpretowałaby istniejące lub przyszłe ramy prawne obejmujące unijne systemy żywnościowe. Niniejszy dobrowolny Kodeks, i późniejsze zobowiązania z niego wynikające, nie mogą być częściowo lub w całości wykorzystane jako dowód w postępowaniach sądowych.

2. Pozytywna współpraca

Niniejszy kodeks i jego sygnatariusze opierają swoje działania na pozytywnych wartościach, uwzględniając otwartość, tolerancję i szacunek. Kodeks wspiera podejście holistyczne, zapewniając dialog z wieloma stronami zainteresowanymi i skupiając różne podmioty. Pomoże to w określeniu szerokiego spektrum inicjatyw (między)krajowych, regionalnych lub lokalnych, które wspierają zrównoważony rozwój żywności, a także ułatwi dzielenie się tymi inicjatywami i przyczynianie do nich. We wspólnym interesie sygnatariuszy leży współpraca w celu wywiązania się ze wspólnego zobowiązania w ramach niniejszego kodeksu oraz określenia wspólnych wyzwań i możliwości.

3. Dobra wiara i kolegalność

Sygnatariusze działają w dobrej wierze. Podczas wdrażania niniejszego Kodeksu współpracują ze sobą w sposób uczciwy i oparty na wzajemnym szacunku.

4. **Inkluzywność**

Wszyscy sygnatariusze mają możliwość aktywnego udziału w pracach i wyrażenia swoich poglądów. Biorąc pod uwagę, że współpraca między podmiotami systemów żywnościowych ma kluczowe znaczenie dla pomyślnego przejścia na zrównoważone systemy żywnościowe, niniejszy kodeks jest otwarty dla nowych sygnatariuszy, aby zaangażować w prace wszystkie istotne podmioty systemów żywnościowych.

Sygnatariusze uznają, że skoro różni sygnatariusze działają w różny sposób, różnią się wielkością i charakterem modeli biznesowych, portfeli i grup odbiorców, kodeks dopuszcza różne podejścia, które mogą przyczynić się do realizacji zawartych w nich aspiracji.

Jako że ponad 99 % podmiotów w łańcuchu dostaw żywności to MŚP, zgodnie z zasadą „najpierw myśl na małą skalę”, należy określić i uwzględnić szczególne potrzeby tych przedsiębiorstw, aby zapewnić ich skuteczny udział w działaniach oraz ich wkład w kodeks.

5. **Podstawy naukowe i dowody**

Sygnatariusze powinni dążyć do oparcia swojego wkładu w realizację celów niniejszego kodeksu na solidnych dowodach naukowych, jeżeli są one dostępne.

6. **Bezpieczeństwo żywności**

Unijny system przepisów odnośnie żywności i paszy zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa produktów spożywczych i paszowych, które są wprowadzane na rynek UE. Utrzymanie tych standardów wymaga podejmowania ciągłych wysiłków przez wszystkie podmioty łańcucha wartości. Działania podejmowane w ramach niniejszego kodeksu nie mogą zagrażać bezpieczeństwu żywności i paszy. Przeciwnie, powinny one umacniać wysokie standardy dotyczące bezpieczeństwa żywności, które są utrzymywane przez europejskie podmioty i wspierane przez unijne ramy regulacyjne.

7. **Przejrzystość i odpowiedzialność**

Sygnatariusze, w obrębie swoich uprawnień, kompetencji i możliwości, składają sprawozdania ze swoich działań na rzecz realizacji celów niniejszego kodeksu w przejrzysty sposób, przyczyniając się do okresowej oceny postępów i skuteczności kodeksu. Sygnatariusze starają się dzielić się wiedzą, ekspertyzą i dobrymi praktykami w całym łańcuchu wartości.

Wszyscy sygnatariusze mają dostęp do wszystkich informacji związanych z pracami nad niniejszym kodeksem (w tym do porządków obrad, dokumentów roboczych i sprawozdań).

8. **Aktywny udział**

Wszyscy sygnatariusze wnoszą wkład w kodeks w obrębie swoich kompetencji i obszaru ekspertyzy. Sygnatariusze starają się zapewnić stały udział w osiągnięciu celów kodeksu i przyczynić się do ich realizacji.

III. RAMY ZAANGAŻOWANIA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEJ ŻYWNOŚCI

3.1 Wspólne aspiracje i przykładowe działania

Niniejszy kodeks ma na celu poprawę zrównoważonego rozwoju na trzech poziomach:

- 1) W odniesieniu do wzorców konsumpcji oraz zdrowego i zrównoważonego modelu odżywiania
- 2) W ramach procesów wewnętrznych, działań i organizacji na poziomie podmiotów ze środkowej części łańcucha żywnościowego
- 3) W całym łańcuchu dostaw, we współpracy z producentami pierwotnymi i innymi podmiotami

Dla każdego poziomu określono wspólne aspiracje (wyrażone w celach ogólnych i szczegółowych) oraz przykładowe działania, które łącznie obejmują trzy filary zrównoważonego rozwoju (środowiskowy, społeczny i gospodarczy). Wszystkie podmioty pragnące wnieść wkład w prace nad niniejszym kodeksem zachęca się do dostosowania się do wspólnych aspiracji przedstawionych poniżej. Ponadto podmioty działające na rynku spożywczym (przedsiębiorstwa) mogą czerpać inspirację z wykazu przykładowych działań służących realizacji celów ogólnych i szczegółowych.

Przedsiębiorstwom zaleca się stosowanie procesów należytej staranności opartych na analizie ryzyka, aby określić, mapować i ustalać środki priorytetowe w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom środowiskowym, społecznym i gospodarczym. Ustanowiono różne wytyczne, zasady, normy i ramy dotyczące należytej staranności i odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej/społecznej odpowiedzialności biznesu. „[Wytyczne OECD i FAO w sprawie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw rolnych](#)” są jednym z uznanych na arenie międzynarodowej przykładów stanowiących wytyczne dla europejskich przedsiębiorstw i producentów w sprawie ograniczenia ryzyka dla środowiska w obrębie rolno-spożywczych łańcuchów dostaw. Oprócz tego, należy również zapoznać się z istniejącymi inicjatywami współpracy przedkonkurencyjnej w zakresie należytej staranności, np. wytycznymi sektorowymi dotyczącymi pozyskiwania i wspólnej identyfikacji ryzyka. Niewyczerpująca lista wytycznych i inicjatyw będzie dostępna na stronie internetowej kodeksu.

3.1.1 Promowanie wzorców konsumpcji (prowadzących do zdrowego i zrównoważonego modelu odżywiania).

Ambitny cel nr 1:

Zdrowa⁴, zbilansowana i zrównoważona dieta dla wszystkich europejskich konsumentów, przyczyniająca się do:

- 1) Ograniczenie niedożywienia i chorób niezakaźnych związanych z dietą w UE**
- 2) Zmniejszenie śladu środowiskowego konsumpcji żywności do 2030 r.**

Powyższy **ambitny cel** jest inspirowany i bezpośrednio i pośrednio powiązany, między innymi z międzynarodowymi celami porozumienia klimatycznego z Paryża i celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), między innymi, nr 2 (zero głodu), nr 3 (dobre zdrowie i jakość życia), nr 4 (dobra jakość edukacji), nr 12 (odpowiedzialna produkcja i konsumpcja), nr 13 (działania w dziedzinie klimatu), nr 14 (życie pod wodą), nr 15 (życie na lądzie). Na szczeblu UE aspiracje wiążą się z różnymi inicjatywami politycznymi, takimi jak Europejski Zielony Ład (w tym strategia UE „od pola do stołu”, unijne prawo o klimacie, plan działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym), a także europejski plan walki z rakiem, plan działania UE w sprawie otyłości u dzieci na lata 2014-2020, unijne

⁴ Na potrzeby niniejszego kodeksu stosuje się następującą definicję „zdrowego modelu odżywiania” (pochodzącą z dobrowolnych wytycznych CFS w sprawie systemów żywnościowych i żywienia): „Zdrowy model odżywiania to model, który zapewnia odpowiedniej ilości i jakości elementów potrzebnych do osiągnięcia optymalnego wzrostu i rozwoju wszystkich jednostek oraz do wsparcia funkcjonowanie oraz dobrostanu fizycznego, psychicznego i społecznego na wszystkich etapach życia i potrzeb fizjologicznych. Zdrowy model odżywiania jest bezpieczny, zbilansowany, zrównoważony i oparty na żywności bogatej w składniki odżywcze. Pomaga chronić przed niedożywieniem we wszystkich jego postaciach, w tym przed niedoborem mikrośladników odżywczych, nadwagą i otyłością oraz zmniejsza ryzyko wystąpienia chorób niezakaźnych związanych z dietą. Dokładny skład zdrowego modelu odżywiania różni się w zależności od cech danej osoby (np. wieku, płci, stylu życia i stopnia aktywności fizycznej), geograficznych, demograficznych, kulturowych wzorców i kontekstów, preferencji żywieniowych, dostępności żywności z źródeł lokalnych, regionalnych i międzynarodowych oraz zwyczajów żywieniowych. [...]”

ramy dotyczące krajowych inicjatyw w zakresie wybranych substancji odżywczych, wspólne działanie „Best Re-Map”, strategia UE na rzecz praw dziecka itd.

Określono następujące **ambitne cele szczegółowe**:

- a) **Lepsze wzorce konsumpcji żywności w UE**
b) **Warunki żywnościowe, które ułatwiają wybór zdrowej i zrównoważonej diety**

W tym celu określono następujące **przykładowe działania**⁵:

a) Lepsze wzorce konsumpcji żywności w UE

- *Zachęcanie do większego spożycia owoców i warzyw, pełnoziarnistych produktów zbożowych, błonnika, orzechów i nasion roślin strączkowych, w tym odmian produkowanych lokalnie (np. poprzez zwiększenie ich dostępności lub dostępu do nich)*
- *Dostarczanie/promowanie produktów/posiłków spożywczych produkowanych w sposób bardziej zrównoważony (np. żywność ekologiczna produkowana w sposób zrównoważony; wyższe standardy w zakresie dobrostanu zwierząt; zrównoważone rybołówstwo, akwakultura i produkty z alg)*
- *Poprawa, tam gdzie jest to wykonalne, składu odżywczego i śladu środowiskowego produktów żywnościowych/posiłków, np. poprzez zmianę składu produktów i rozwój nowych produktów/innovacje*
- *Przegląd i/lub oferowanie szerokiego zakresu odpowiednich porcji w celu osiągnięcia zrównoważonej konsumpcji żywności*
- *Promowanie świadomości konsumentów na temat zdrowego, zbilansowanego i zrównoważonego modelu odżywiania, w tym zrównoważonej konsumpcji żywności, stanowiącej część zdrowego i zrównoważonego stylu życia*

b) Warunki żywnościowe, które ułatwiają wybór zdrowej i zrównoważonej diety

- *Dostarczanie konsumentom przejrzystych, dobrowolnych informacji o produkcie, np. za pomocą środków cyfrowych*
- *Stosowanie odpowiedzialnych praktyk w zakresie marketingu i reklamy żywności, np. poprzez przestrzeganie inicjatyw i norm samoregulacji i współregulacji*
- *Promowanie zdrowych i zrównoważonych praktyk gastronomicznych*
- *Wprowadzenie zrównoważonych praktyk i kwestii dotyczących zdrowia w miejscu pracy*
- *Wspieranie lokalnych działań na rzecz poprawy dostępu do zdrowego i zrównoważonego modelu odżywiania dla wszystkich*

⁵ Uwzględnienie, gdzie to stosowne, wytycznych żywieniowych i (innych) istotnych przepisów

HORYZONTALNY ambitny cel nr 2:

Zapobieganie stratom i marnotrawieniu żywności i ich ograniczenie

(na poziomie konsumentów, w ramach operacji wewnętrznych i w obrębie łańcuchów wartości)

Powyższy (horyzontalny) **ambitny cel** jest inspirowany i bezpośrednio i pośrednio powiązany z międzynarodowymi celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), między innymi, nr 2 (zero głodu), nr 6 (czysta woda i warunki sanitarne), nr 7 (czysta i dostępna energia), nr 9 (innowacyjność, przemysł, infrastruktura) nr 12 (odpowiedzialna produkcja i konsumpcja), nr 13 (działania w dziedzinie klimatu), nr 14 (życie pod wodą), nr 15 (życie na lądzie), nr 17 (partnerstwa na rzecz celów) oraz porozumieniem klimatycznym z Paryża. Na szczeblu UE aspiracje wiążą się z różnymi inicjatywami politycznymi, takimi jak Europejski Zielony Ład (w tym unijne prawo o klimacie, unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej, strategia „od pola do stołu”, plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym), a także unijną platformą ds. strat żywności i marnotrawienia żywności.

Ustalono następujący **ambitny cel szczegółowy** zgodnie z [celem zrównoważonego rozwoju nr 12.3](#):

Ograniczenie o 50 % marnotrawienia żywności na mieszkańca na poziomie detalicznym i konsumenckim do 2030 r. oraz ograniczenie strat żywności podczas jej produkcji i w łańcuchach dostaw w UE

W tym celu określono następujące **przykładowe działania**:

- a) Wspieranie lepszego zarządzania żywnością na poziomie gospodarstw domowych
- *Podjęcie działań mających na celu wzmocnienie pozycji konsumentów w celu ograniczenia marnotrawienia żywności/zapobiegania mu, takich jak:*
 - o *promowanie bardziej świadomych zakupów*
 - o *zapewnienie różnych rozmiarów porcji i opakowań w celu uwzględnienia różnych stylów życia i potrzeb gospodarstw domowych*
 - *Wspieranie, promowanie lub podejmowanie inicjatyw mających na celu informowanie lub podnoszenie świadomości konsumentów, aby pomóc im zapobiegać marnotrawieniu żywności i ograniczać go (np. instrukcje przechowywania, planowanie posiłków, oznaczanie daty, przepisy dotyczące resztek)*

- *Optymalizacja i opracowanie innowacyjnych rozwiązań (np. w odniesieniu do opakowań, składników) w celu zapobiegania marnotrawieniu żywności podczas transportu, dystrybucji, przechowywania i stosowania w domu*
 - *Opracowanie i/lub wdrożenie rozwiązań cyfrowych i (innych) innowacyjnych środków komunikacji w celu lepszego informowania konsumentów o marnotrawieniu żywności*
- b) Zminimalizowanie odpadów i ograniczenie strat podczas operacji i w różnych łańcuchach wartości⁶
- *Określenie i wdrożenie środków mających na celu zwiększenie wydajności materiałowej procesów, np. zbadanie przyczyn i potencjalnych możliwości zapobiegania marnotrawieniu i stratom (żywności) i ich ograniczania*
 - *Wdrożenie wytycznych dotyczących zapobiegania marnotrawieniu żywności i jego ograniczania (w tym pomiarów), np. zaleceń Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności*
 - *Priorytetowe podejście do redystrybucji nadwyżek żywności wśród osób potrzebujących, w stosownych przypadkach*
 - *Optymalizacja wykorzystania wszystkich surowców poprzez waloryzację*
 - *Unikanie lub ograniczanie wytwarzania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, zastępowanie lub ograniczanie stosowania substancji toksycznych oraz zapewnienie produktywnego wykorzystania i bezpiecznego usuwania odpadów*
 - *Podnoszenie świadomości i mobilizowanie zasobów, w tym odnośnie gospodarki o obiegu zamkniętym i biogospodarki, oraz inwestowanie w podnoszenie umiejętności i szkolenie personelu*
 - *Poprawa współpracy w całym łańcuchu dostaw żywności w celu zminimalizowania strat i marnotrawienia żywności poprzez wzmocnienie zdolności innowacyjnych, np. opracowywanie nowych produktów na bazie produktów ubocznych lub zużytych*

⁶ Zgodnie z hierarchią odpadów żywnościowych (zob. [Nota dotycząca marnotrawienia żywności w Unii Europejskiej](#), Komisja Europejska, 2020 r.)

3.1.2 Poprawa zrównoważoności wewnętrznych procesów w sektorze przetwórstwa żywności, sprzedaży detalicznej, gastronomii i hotelarstwa

Ambitny cel nr 3:

Neutralny pod względem klimatycznym łańcuch żywności w Europie do 2050 r.

Powyższy **ambitny cel** jest inspirowany i bezpośrednio i pośrednio powiązany między innymi z międzynarodowymi celami porozumienia klimatycznego z Paryża oraz celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ): nr 6 (czysta woda i warunki sanitarne), nr 7 (czysta i dostępna energia), nr 12 (odpowiedzialna produkcja i konsumpcja), nr 13 (działania w dziedzinie klimatu), nr 14 (życie pod wodą), nr 15 (życie na lądzie), nr 17 (partnerstwa na rzecz celów). Na szczeblu UE aspiracje są spójne z celami prawa o klimacie, które zakładają ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych o 55% w 2030 r. i osiągnięcie neutralności klimatycznej w 2050 r., a także są powiązane z różnymi innymi inicjatywami politycznymi w ramach Europejskiego Zielonego Ładu (w tym unijną strategią ochrony różnorodności biologicznej, strategią „od pola do stołu”, planem działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym) oraz z zaleceniem Komisji w sprawie stosowania metod śladu środowiskowego.

Określono następujący **ambitny cel szczegółowy**:

Ograniczenie emisji netto z własnych operacji, co przyczyni się do osiągnięcia celu redukcji emisji gazów cieplarnianych o 55 % w łańcuchu żywnościowym UE do 2030 r.⁷ (zgodnie z podejściem naukowym)

W tym celu określono następujące **przykładowe działania**:

a) **Ograniczenie emisji netto we własnych operacjach**

- *Analiza bieżących emisji, określenie hotspotów i wdrożenie działań/ścieżek, aby zredukować emisje we własnych operacjach, np.:*
 - o *Ograniczenie zużycia energii i poprawa efektywności energetycznej produkcji poprzez wykorzystanie mniej energochłonnych i niskoemisyjnych technologii (np. elektryfikacja, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, ogrzewanie i chłodzenie)*

⁷ w porównaniu z poziomem z 1990 r.

- *Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (np. energii słonecznej, wiatrowej, zrównoważonej biomasy, produktów ubocznych)*
- *Poprawa wydajności logistyki (np. promowanie inteligentnej logistyki, lokalnych łańcuchów dostaw/zaopatrzeń)*
- *Stosowanie zrównoważonych rozwiązań opartych na biogospodarce, a jednocześnie przyczynianie się do gospodarki o obiegu zamkniętym*

Ambitny cel nr 4:

Zoptymalizowany, wydajny pod względem gospodarki zasobami, łańcuch żywnościowy o obiegu zamkniętym w Europie

Powyższy **ambitny cel** jest inspirowany i bezpośrednio i pośrednio powiązany między innymi z międzynarodowymi celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ): nr 6 (czysta woda i warunki sanitarne), nr 7 (czysta i dostępna energia), nr 9 (innowacyjność, przemysł, infrastruktura) nr 12 (odpowiedzialna produkcja i konsumpcja), nr 13 (działania w dziedzinie klimatu), nr 14 (życie pod wodą), nr 15 (życie na lądzie), nr 17 (partnerstwa na rzecz celów). Na szczeblu UE aspiracje wiążą się z różnymi inicjatywami politycznymi, takimi jak, między innymi, Europejski Zielony Ład (w tym plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym, unijne prawo o klimacie, unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej, strategia „od pola do stołu”) oraz zaleceniem Komisji w sprawie stosowania metod śladu środowiskowego.

Określono następujące **ambitne cele szczegółowe**:

- a) **Poprawa skuteczności gospodarki zasobami w ramach operacji własnych, przyczyniająca się do zrównoważonego i efektywnego wykorzystania energii i zasobów naturalnych oraz gospodarowania nimi w operacjach do 2030 r.**
- b) **Poprawa zrównoważoności opakowań żywności i napojów i dążenie do nakierowania wszystkich opakowań na drogę obiegu zamkniętego do 2030 r.**

W tym celu określono następujące **przykładowe działania**:

- a) Poprawa skuteczności gospodarki zasobami w ramach operacji własnych
 - *Rozważenie wykorzystania śladu środowiskowego lub innych metod oceny cyklu życia (LCA) w odniesieniu do produktów i/lub przedsiębiorstw w celu pomiaru wpływu*

- *Określenie i wdrożenie środków mających na celu:*
 - o *Poprawę wydajności energetycznej (ZOB. AMIBCJA NR 3)*
 - o *Poprawę skuteczności gospodarowania wodą (np. praktyki w zakresie gospodarki wodnej, jakości ścieków, odzyskiwania i ponownego wykorzystanie wody)*
 - o *Ograniczenie strat i marnotrawienia żywności (ZOB. AMBICJA NR 2)*
- b) Zwiększenie zrównoważonego charakteru opakowań żywności i napojów
 - *Określenie, opracowanie i/lub wspieranie stosowania bardziej zrównoważonych rozwiązań w zakresie opakowań⁸, których celem jest np.:*
 - o *zwiększenie efektywności wykorzystania opakowań/materiałów opakowaniowych (np. poprzez rozwiązania (i ich rozwój) w zakresie ponownego użycia i ponownego napełniania)*
 - o *zwiększenie możliwości recyklingu opakowań żywności*
 - o *zwiększenie zawartości materiałów odnawialnych lub pochodzących z recyklingu w opakowaniach żywności*
 - o *zwiększenie zbierania odpadów opakowaniowych z żywności*
 - *wsparcie innowacji dotyczących systemów opakowaniowych, które wykazują lepszą ogólną efektywność środowiskową*
 - *Wspieranie, promowanie lub podejmowanie inicjatyw mających na celu informowanie lub podnoszenie świadomości konsumentów, aby pomóc im uniknąć zaśmiecania i zapewnić właściwe unieszkodliwianie odpadów opakowaniowych z żywności*

Ambitny cel nr 5:

**Trwały, inkluzywny i zrównoważony wzrost gospodarczy,
zatrudnienie oraz godna praca dla wszystkich**

Powyższy (horyzontalny) **ambitny cel** jest inspirowany i bezpośrednio i pośrednio powiązany między innymi z porozumieniem klimatycznym z Paryża i międzynarodowymi celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), między innymi, nr 1 (koniec z ubóstwem), nr 3 (dobre zdrowie i jakość życia), nr 4 (dobra jakość edukacji), nr 5 (równość płci), nr 6 (czysta woda i warunki sanitarne), nr 7 (czysta i dostępna energia), nr 8 (wzrost gospodarczy i godna praca), nr 9 (innowacyjność, przemysł, infrastruktura), nr 10 (mniej

⁸ uwzględnienie funkcjonalności opakowań (bezpieczeństwo żywności, jakość, transport), wykonalności technologiczną i opłacalności ekonomicznej.

nierówności) nr 12 (odpowiedzialna produkcja i konsumpcja), nr 13 (działania w dziedzinie klimatu), nr 14 (życie pod wodą), nr 15 (życie na lądzie), nr 17 (partnerstwa na rzecz celów). Na szczeblu UE aspiracje wiążą się z różnymi inicjatywami politycznymi, takimi jak Europejski Zielony Ład (w tym strategia „od pola do stołu”, strategia przemysłowa UE), unijny filar dotyczący praw socjalnych, europejski program na rzecz umiejętności (pakt UE na rzecz umiejętności), a także europejska platforma zainteresowanych stron gospodarki o obiegu zamkniętym.

Określono następujące **ambitne cele szczegółowe**:

- a) **Większa odporność i konkurencyjność przedsiębiorstw działających na wszystkich etapach łańcucha wartości w sektorze spożywczym do 2030 r.**
- b) **Wykwalifikowana siła robocza oraz bezpieczne i integracyjne miejsca pracy o wysokiej jakości dla wszystkich**

W tym celu określono następujące **przykładowe działania**:

- a) Poprawa odporności i konkurencyjności przedsiębiorstw
 - *Ukierunkowanie rozwoju/modeli nowych przedsiębiorstw na zrównoważoną żywność*
 - *Zaangażowanie w programy badań naukowych i innowacji w zakresie zrównoważonej żywności*
 - *Inwestowanie w długoterminowe tworzenie zrównoważonej żywności*
- b) Wspieranie wykwalifikowanej siły roboczej i zapewnianie bezpiecznych i integracyjnych miejsc pracy dla wszystkich
 - *Wspieranie szkoleń, podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania pracowników*
 - *Umocnienie różnorodności, równości i integracji w miejscu pracy*
 - *Dążenie do ciągłej poprawy warunków pracy, np. poprzez inwestowanie w elementy związane ze zdrowiem i bezpieczeństwem/ergonomia w celu zwiększenia bezpieczeństwa miejsc pracy dla wszystkich*

3.1.3 Poprawa zrównoważoności łańcucha wartości żywności - w odniesieniu do producentów pierwotnych i innych podmiotów

Ambitny cel nr 6:

Tworzenie zrównoważonej wartości w europejskich łańcuchach dostaw żywności poprzez partnerstwo

Powyższy (horyzontalny) **ambitny cel** jest inspirowany i bezpośrednio i pośrednio powiązany między innymi z porozumieniem klimatycznym z Paryża i międzynarodowymi celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), między innymi, nr 1 (koniec z ubóstwem) nr 2 (zero głodu), nr 3 (dobre zdrowie i jakość życia), nr 4 (dobra jakość edukacji), nr 7 (czysta i dostępna energia), nr 8 (wzrost gospodarczy i godna praca), nr 9 (innowacyjność, przemysł, infrastruktura), nr 10 (mniej nierówności) nr 12 (odpowiedzialna produkcja i konsumpcja), nr 13 (działania w dziedzinie klimatu), nr 14 (życie pod wodą), nr 15 (życie na lądzie), nr 17 (partnerstwa na rzecz celów). Na szczeblu UE aspiracje wiążą się z różnymi inicjatywami politycznymi, takimi jak Europejski Zielony Ład (w tym strategia „od pola do stołu”, strategia przemysłowa UE), europejski program na rzecz umiejętności (pakt UE na rzecz umiejętności), a także europejska platforma zainteresowanych stron gospodarki o obiegu zamkniętym.

Określono następujące **ambitne cele szczegółowe**:

- a) **Większa odporność i konkurencyjność przedsiębiorstw działających na wszystkich etapach łańcucha wartości w sektorze spożywczym do 2030 r.**
- b) **Stale postępy w kierunku zrównoważonej produkcji, przyczynianie się do zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i ich wydajnego wykorzystania do 2030 r. oraz poprawy dobrostanu zwierząt**

W tym celu określono następujące **przykładowe działania**:

- a) **Wspieranie większej odporności i konkurencyjności łańcucha dostaw**
 - *Wzmocnienie stosunków w łańcuchu dostaw i stworzenie wspólnej wartości z partnerami/dostawcami w całym łańcuchu poprzez określenie synergii i możliwości współpracy, np. w odniesieniu do:*
 - o *Promowania przepływu technologii i wiedzy (np. zintegrowane techniki rolnicze)*

- *Udziału we wspólnych przedkonkurencyjnych badaniach i innowacjach (np. współinnowacja produkt/proces/technologia)*
- *Zaangażowania w budowanie zdolności, szkolenia, doradztwo i rozwój umiejętności*
- *Promowania podejmowania rozwiązań cyfrowych i wdrażania nowoczesnych technologii*
- *Opracowania wspólnych metod i praktyk w zakresie wymiany danych w celu pomiaru wpływu łańcucha dostaw*

b) Stymulowanie zrównoważonej produkcji

- *Promowanie i wspieranie innowacji i/lub szerszego stosowania zrównoważonych praktyk rolniczych, akwakultury i rybołówstwa⁹ we współpracy z rolnikami/rybakami, w szczególności w celu:*
 - *łagodzenia zmiany klimatu (np. ograniczenie emisji i utraty substancji odżywczych)*
 - *polepszenia bioróżnorodności*
 - *zwiększania obiegu zamkniętego i efektywnej gospodarki zasobami*
 - *przystosowania się do zmiany klimatu, przyczyniając się jednocześnie do poprawy warunków życia rolników (np. dywersyfikacja upraw)*
 - *poprawy dobrostanu zwierząt i zdrowia ludzi/zwierząt (np. promocja odpowiedzialnego stosowania leków u zwierząt, podejście „Jedno zdrowie”)*
 - *Zrównoważonej gospodarki zasobami naturalnymi (takimi jak grunty, gleby i zasoby rybne)*
- *Wspierania zrównoważonego stosowania pestycydów i nawozów, a jednocześnie przyczyniania się do utrzymania bezpieczeństwa żywnościowego i odporności żywnościowej*

⁹ Np. w odniesieniu do rolnictwa regeneracyjnego, rolnictwa ekologicznego, agroleśnictwa, agroekologii, uprawy sprzyjającej pochłanianiu dwutlenku węgla przez glebę, zrównoważonego rybołówstwa, środków rolno-środowiskowych itp.

Ambitny cel nr 7:

Zrównoważone pozyskiwanie w łańcuchu dostaw żywności

Powyższy **ambitny cel** jest inspirowany i bezpośrednio i pośrednio powiązany między innymi z porozumieniem klimatycznym z Paryża i międzynarodowymi celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), między innymi, nr 1 (koniec z ubóstwem) nr 2 (zero głodu), nr 4 (dobra jakość edukacji), nr 7 (czysta i dostępna energia), nr 8 (wzrost gospodarczy i godna praca), nr 10 (mniej nierówności) nr 12 (odpowiedzialna produkcja i konsumpcja), nr 13 (działania w dziedzinie klimatu), nr 14 (życie pod wodą), nr 15 (życie na lądzie), nr 17 (partnerstwa na rzecz celów). Na szczeblu UE aspiracje wiążą się z różnymi inicjatywami politycznymi, takimi jak Europejski Zielony Ład (w tym strategia „od pola do stołu”, strategia bioróżnorodności strategia przemysłowa UE).

Określono następujące **ambitne cele szczegółowe**:

- a) **Przekształcenie łańcuchów dostaw towarów, aby nie przyczyniały się do wylesiania, degradacji lasów i niszczenia siedlisk i chroniły bioróżnorodność i ekosystemy o wysokiej wartości**
- b) **Poprawa wyników społecznych w (globalnych) łańcuchach dostaw żywności**

W tym celu określono następujące **przykładowe działania**:

- a) Przekształcenie łańcuchów dostaw towarów
 - *Promowanie zrównoważonego pozyskiwania materiałów we współpracy z (bezpośrednimi) dostawcami pochodzącymi z lub spoza UE*
 - *Zachęcanie do korzystania z rzetelnych pod względem naukowym systemów certyfikacji zrównoważoności w odniesieniu do żywności (w tym ryb i produktów rybołówstwa)*
 - *Określenie i wniesienie wkładu w odpowiednie rozwiązania i strategie mające na celu:*
 - o *wspieranie, zachowanie lub ochronę siedlisk przyrodniczych i bioróżnorodności*
 - o *zapobieganie, zaradzenie negatywnemu wpływowi operacji na powietrze, grunty, glebę, wodę, lasy lub jego ograniczanie*
 - o *łańcuchy dostaw żywności niepowodujące wylesiania/konwersji*
 - o *zalesianie*

○ *zrównoważone użytkowanie gruntów*

b) Poprawa wyników społecznych w (globalnych) łańcuchach dostaw żywności

- *Określenie i objęcie najpoważniejszych niedociągnięć w zakresie zrównoważoności społecznej w całym łańcuchu wartości żywności, które mają wpływ na najbardziej podatne grupy społeczne*
- *Promowanie godnych warunków pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy z dostawcami*
- *Zachęcanie do korzystania z rzetelnych pod względem naukowym systemów certyfikacji zrównoważoności w odniesieniu do żywności (w tym ryb i produktów rybołówstwa)*

3.2 Ramy ambitnych zobowiązań dla przedsiębiorstw

Poszczególne przedsiębiorstwa, które chcą odgrywać wiodącą rolę i wykazać się pionierskimi ambicjami, mogą podjąć ambitne zobowiązania w istotnych dla nich kwestiach dotyczących zrównoważoności, aby przyczynić się do realizacji ambitnych celów ogólnych i szczegółowych określonych w części ogólnej niniejszego kodeksu. Zobowiązania te będą uzupełnieniem przepisów ogólnych zawartych w niniejszym kodeksie. W niniejszej sekcji określono ramy tych zobowiązań.

3.2.1 Kwalifikujące się przedsiębiorstwa

Wszystkie przedsiębiorstwa, duże i małe, które aktywnie działają w systemach żywnościowych są mile widziane i zachęcane do składania zobowiązań w odniesieniu do ich własnej działalności i skutków. Również przedsiębiorstwa, dla których żywność stanowi jedynie część ich działalności, mogą przedstawić zobowiązania w kontekście niniejszego kodeksu, ale powinny one raczej dotyczyć tylko części ich działalności związanej z żywnością.

W przypadku przedsiębiorstw, które prowadzą działalność zarówno w UE, jak i poza nią, zobowiązania zasadniczo miałyby zastosowanie do sprzedaży i działalności w UE, w tym do skutków związanych z ich łańcuchami dostaw poza UE (w związku z tą sprzedażą i działalnością). Jeżeli przedsiębiorstwa wolą, mogą przedstawić zobowiązania, które mają zastosowanie do ich całkowitej działalności i sprzedaży globalnej (i powiązanych łańcuchów dostaw).

3.2.2 Wytyczne dotyczące zobowiązań

Zobowiązania przedstawione przez przedsiębiorstwa w ramach niniejszego kodeksu powinny:

- a. być **ambitne, konkretne, ilościowe tam, gdzie to możliwe i wymierne**.
- b. **obejmować wymiar środowiskowy, społeczny i zdrowotny zrównoważoności**, chociaż niektóre tematy mogą mieć pierwszeństwo, pod warunkiem że w odniesieniu do pozostałych aspektów przestrzegana jest zasada „nie szkodzić”;
- c. **skupiać się na tematach, na które przedsiębiorstwo ma największy wpływ społeczny i środowiskowy**¹⁰;
- d. **przyczyniać się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu** (w szczególności strategii „od pola do stołu” i strategii na rzecz różnorodności biologicznej oraz planu

¹⁰ identyfikowany na przykład poprzez analizę merytoryczną. MŚP mogą przyjąć mniej zaawansowane podejście, aby określić obszary priorytetowe.

działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym) oraz do **globalnych porozumień**, takich jak porozumienie klimatyczne z Paryża (ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu), cele zrównoważonego rozwoju ONZ¹¹. Powinny również **być spójne z ambitnymi celami** wyznaczonymi w tym kodeksie;

- e. **co najmniej odnosić się do okresu do 2025 r., a najlepiej do 2030 r.**, chociaż w niektórych aspektach (zwłaszcza w odniesieniu do aspektów środowiskowych) zaleca się również opracowanie długoterminowej wizji na lata 2040/2050.

Przedstawiając swoje zobowiązania, przedsiębiorstwa powinny przedstawić **krótki dokument**¹² zawierający:

- uzasadnienie wyboru pewnych tematów;
- a także uzasadnienie celów ilościowych w odniesieniu do zobowiązań;
- wskaźniki/KPI, które zostaną wykorzystane do pomiaru postępów w realizacji zobowiązań, na podstawie ogólnie przyjętej metodologii, gdzie jest to możliwe i dostępne¹³;
- rok odniesienia, na podstawie którego progres będzie monitorowany, który nie powinien być wcześniejszy niż 2015 r. (zgodne z ramą celów zrównoważonego rozwoju ONZ), oprócz pewnych aspektów (głównie kwestii klimatycznych) dla których można stosować 1990 r. jako rok odniesienia)
- wyjaśnienie odnośnie tego czy złożony wniosek obejmuje zobowiązania podjęte przed opublikowaniem kodeksu postępowania, czy nowe zobowiązania.¹⁴

W razie potrzeby **małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)** mogą stosować prostsze wskaźniki, które są bardziej odpowiednie dla ich rodzaju działalności i zobowiązań.

¹¹ Jeżeli chodzi o przyjęcie ogólnych ram bioróżnorodności podczas posiedzenia piętnastej konferencji stron Konwencji o różnorodności biologicznej, należy również dążyć do zapewnienia spójności zobowiązań podjętych w późniejszym etapie.

¹² W razie zobowiązań złożonych przed 15 lipca 2021 r., dokument zawierający uzasadnienie może być złożony później, ale przed 31 grudnia 2021 r.

¹³ (Niewyczerpująca) lista przykładowych wskaźników i metod to: ślad środowiskowy organizacji, EMAS lub jego ekwiwalent (projekt dotyczący ujawniania informacji na temat dwutlenku węgla; cel naukowy) w odniesieniu do emisji gazów cieplarnianych i śladu środowiskowego, inicjatywa ONZ Global Compact, wskaźniki Global Reporting Initiative, unijna metodologia pomiaru marnotrawienia żywności oraz wskaźniki Fundacji Ellen MacArthur dotyczące tworzyw sztucznych i recyklingu. W odniesieniu do emisji gazów cieplarnianych i/lub śladu środowiskowego mierzy się całkowity wpływ na środowisko w całym cyklu życia skutków przedsiębiorstwa/zagregowanych sprzedawanych produktów¹³.

¹⁴ Przedsiębiorstwa mogą przedstawić istniejące zobowiązania, jeżeli są one zgodne z powyższymi wskazanymi wytycznymi.

3.2.3 Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie zobowiązań

Duże przedsiębiorstwa¹⁵ powinny przedstawić roczne sprawozdanie z postępów w realizacji swoich zobowiązań. Roczne sprawozdanie powinno być złożone przed końcem kwietnia każdego roku.

Sprawozdanie powinno w miarę możliwości być streszczeniem zawierającym odpowiednie fragmenty najbardziej aktualnego raportu przedsiębiorstwa na temat środowiska, kwestii społecznych i zarządzania lub sprawozdania na temat stabilności niefinansowej lub korporacyjnej polityki zrównoważenia¹⁶ i/lub zawierać inne istotne informacje, które pozwolą na ocenę postępów poczynionych przez przedsiębiorstwa w odniesieniu do ich zobowiązań podjętych na mocy niniejszego Kodeksu.

Jeżeli zobowiązania dotyczą globalnej sprzedaży/działalności, przedsiębiorstwa mogą przedstawiać sprawozdania globalne. Jeżeli zobowiązania dotyczą sprzedaży/działalności w UE, sprawozdania powinny w jak największym stopniu odzwierciedlać działania UE.

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), które nie są w stanie składać rocznych sprawozdań, mogłyby składać uproszczone sprawozdania na temat swoich zobowiązań i danych dotyczących ich działalności raz na dwa lub trzy lata.

3.2.4 Ujawnienie sprawozdań z zobowiązań i postępów

Zobowiązania podjęte przez przedsiębiorstwa (w tym dokument zawierający uzasadnienie wyboru tematów i motywację ilościową), a także sprawozdanie z postępów w ich realizacji, zostaną opublikowane na otwartej stronie internetowej, poświęconej niniejszemu kodeksowi.

3.2.5 Proces oceny i przeglądu zobowiązań

Oprócz sprawozdawczości, o której mowa powyżej, przedsiębiorstwa, które przedłożyły zobowiązanie (zobowiązania), zostaną poproszone o przedstawienie poczynionych postępów szerszej społeczności stron zainteresowanych w ramach platformy współpracy (zob. sekcja 4.1),

¹⁵ Duże przedsiębiorstwa definiuje się jako przedsiębiorstwa niebędące MŚP (wstawić link do definicji MŚP)

¹⁶ Jeżeli Unia Europejska ustanowi nowe prawnie wiążące normy lub metody sprawozdawczości, przedsiębiorstwa będą musiały je stosować

która spotyka się co najmniej raz w roku. Proces oceny i przeglądu zobowiązań przedstawiono bardziej szczegółowo w sekcji 4.2.

3.3 Sprzyjające warunki

Strategia „od pola do stołu” uznaje, że sprzyjające otoczenie może ułatwić, skuteczniej wdrożyć i przyspieszyć działania w zakresie zrównoważoności podejmowane przez podmioty prowadzące działalność w sektorze spożywczym. Między innymi badania i innowacje, przepływ technologii i wiedzy oraz edukacja (np. uświadamianie populacji jaki jest wpływ naszych wyborów żywieniowych na zdrowie, środowisko i gospodarkę) odgrywają ważną rolę w drodze ku zrównoważonym systemom żywnościowym.

Z tego powodu wstępny zestaw „czynników wspomagających” zostanie określony i udostępniony na stronie internetowej kodeksu. Przewiduje się, że te czynniki wspomagające mogą wspierać wszystkie kategorie podmiotów na drodze do osiągnięcia ambitnych celów ogólnych i szczegółowych wyznaczonych w kodeksie. Podczas gdy operatorzy uznają te czynniki za niezbędne do osiągnięcia aspiracji określonych w niniejszym kodeksie, zobowiązania podjęte w jego ramach nie mogą być uzależnione od zidentyfikowanych czynników sprzyjających.

W procesie wdrażania niniejszego kodeksu można dokładniej rozważyć dodatkowe, bardziej ukierunkowane inicjatywy wspierające, służące do osiągnięcia ambitnych celów ogólnych i szczegółowych określonych w kodeksie.

IV. WARUNKI WDROŻENIA

4.1 Zarządzanie

Kodeks ten opiera się na trzech poziomach zarządzania:

1. Platforma współpracy

- a. Platforma współpracy pełni rolę doradczą/konsultacyjną
- b. Jest otwarta dla wszystkich stron zainteresowanych (sygnatariuszy i stron niebędących sygnatariuszami) oraz organów publicznych.
- c. Spotkanie powinny odbywać się co najmniej raz w roku (wraz z coroczną konferencją UE „od pola do stołu”)
- d. Komisja Europejska powinna wspierać jej działania za pomocą grupy łącznikowej (zob. poniżej).
- e. Platforma powinna otrzymywać regularne, aktualne informacje z obrad grupy sygnatariuszy (zob. poniżej) oraz mieć możliwość przekazywania wkładu i sugestii jeśli chodzi o bieżące wdrożenie Kodeksu
- f. Główne cele:
 - Lepsze poznanie się - poprawa wzajemnego zrozumienia
 - Aktywne promowanie interakcji i partnerstw w ramach platformy między stronami zainteresowanymi na rzecz realizacji celów niniejszego kodeksu
 - Promowanie i ułatwianie prezentacji i uznawania dobrych praktyk oraz ich wymiany
 - Zgłębienie wiedzy na temat nowych badań, projektów,...
 - Otwarta wymiana poglądów na temat postępów we wdrażaniu kodeksu (pod względem zobowiązań)
 - Stymulowanie współpracy między podmiotami tam, gdzie to możliwe, w szczególności sposobu, w jaki większe przedsiębiorstwa mogą szkolić MŚP na ścieżkach zrównoważonego rozwoju.
 - Wspieranie debaty europejskiej wśród wszystkich zainteresowanych stron i organów publicznych, a także stymulowanie partnerstwa między organami publicznymi, podmiotami prywatnymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego

2. Grupa sygnatariuszy

- a. Grupa Sygnatariuszy pełni rolę decyzyjną w odniesieniu do kodeksu (zwłaszcza w odniesieniu do przeglądu/aktualizacji kodeksu, zgodnie z propozycją(-ami) grupy łącznikowej (zob. poniżej)).
- b. Składa się z sygnatariuszy niniejszego kodeksu.
- c. Organizuje spotkanie(-a), np. wspólne wydarzenia lub specjalne warsztaty, na które Komisja Europejska i inne zainteresowane strony mogą być zapraszane, w celu promowania i wspierania prac prowadzonych na mocy kodeksu.
- d. Może przedstawiać propozycje i pomysły dotyczące inicjatyw/tematów na posiedzenie (posiedzenia) platformy współpracy za pośrednictwem grupy łącznikowej.

(dalsze zasady zostaną uzgodnione przez Grupę Sygnatariuszy na jej pierwszym posiedzeniu)

3. Grupa łącznikowa (współpraca między Komisją a wybranymi sygnatariuszami)

- o Grupa łącznikowa pełni rolę przygotowawczą/koordynacyjną
- o Składa się z osób z Grupy Sygnatariuszy (warunki do uzgodnienia przez Grupę Sygnatariuszy na jej pierwszym posiedzeniu) oraz z Komisji Europejskiej.
- o Powinna:
 - a) Przygotowywać wnioski do Grupy Sygnatariuszy w celu dokonania przeglądu/aktualizacji kodeksu, w stosownych przypadkach
 - b) Pomagać w przygotowaniu organizacji posiedzeń platformy współpracy
 - c) Działać w charakterze partnera do dialogu między Komisją Europejską a Grupą Sygnatariuszy

4.2 Ogólne monitorowanie i ocena kodeksu

Sprawozdania roczne przedkładane przez przedsiębiorstwa/stowarzyszenia oraz informacje zwrotne od zainteresowanych stron w ramach platformy współpracy będą stanowić podstawę oceny postępów/wpływu złożonych zobowiązań. Pierwsza ocena zostanie przeprowadzona do końca 2022 r. przy aktywnym udziale platformy współpracy i Komisji.

Roczne oceny przedłożonych zobowiązań, a także wyniki obrad platformy współpracy, spotkań sygnatariuszy i grupy łącznikowej będą stanowić podstawę ogólnej oceny postępów i skuteczności kodeksu. Na tej zasadzie podjęta zostanie decyzja o (zaprzestaniu) stosowania kodeksu.

4.3 Klauzula opt-out

- Poszczególni sygnatariusze mogą w każdej chwili podjąć decyzję o niestosowaniu niniejszego kodeksu.
- Powiadają o tym na piśmie Grupę Sygnatariuszy.
- Rezygnacja wchodzi w życie natychmiast po otrzymaniu powiadomienia.

4.4 Wejście w życie

Kodeks ten wchodzi w życie w momencie podpisania przez co najmniej jedno (1) europejskie stowarzyszenie środkowej części łańcucha wartości żywności i co najmniej jedno (1) przedsiębiorstwo/stowarzyszenie w środkowej części łańcucha wartości żywności, które podpisuje się w ramach ambitnych zobowiązań.

Podpisano w Brukseli, dn. 5 lipca 2021 r.